

דף כא.

או"ה סימן תמונ סעיף א

עין משפט ב.

א. חמץ משש שעות ולמעלה ביום י"ד בניסן אסור בהנאה ה.

הגה: ואפי' חמצו של א"י אסור להנות ממנו.

א. ב. מתחילת שעה חמישית ביום י"ד אסרוהו חכמים^י באכילה, וכל שעה חמישית מותר בהנאה, ורשאי למוכרו לא"י אפי' שהא"י לא יאכל אותו קודם הפסח, ויכול להאכילו לבהמה חיה ועוף ובלבד שיעמוד עליהם לראות שיאכלו ולא יצניעו ממנו שיש לבער מה ששיירו ממנו^ז.

ומתחילת שש שעות ולמעלה אסרוהו גם בהנאה ה.

ה. מברייאת פסחים כ"א וכו', ואסרוהו חכמים שתי שעות קודם, ממשנה י"א וכו'. ומשש שעות ולמעלה היינו סוף שש ותחלת שבע, פר"ח. וכל האוכל חמץ מתחילת שעה שביעית לוקה מן התורה. רמב"ם פ"א הלכה ח'. מ"מ אינו עובר על ב"י וב"י עד הלילה רק על עשה דשביתו, ולדעת רש"י עובר גם בב"י וב"י מתחילת שבע שעות, אין זה מוכרח בדעת רש"י. כה"ח אות א'.

ו. ואם לוקין על ההנאה בלא אכילה עיין בפר"ח שהאריך ויש בפלוגתא בזה. שם אות ג'. ואפי' חמץ נוקשה או תערובת חמץ אסור בהנאה מתחילת שעה שביעית. שם אות ד'.

ז. דחששו שלא יטעו ביום המעונן מגמ' דף י"ב. והנו"ב כתב דחמץ נוקשה מותר בשעה חמישית ומצה עשירה מותרת בע"פ עד חצות אפי' לדעת הרמ"א בסי' תמ"ד סעיף א' שאין נוהגין לאכול אותה בפסח. כה"ח אות ז'.

ז. היינו כשמגיע זמן איסורו.

ח. משום דרובא טעו בין שש לשבע שעות, מרש"י בפסחים י"א ע"ב. ע"כ אסור להריח פת חמה של עכו"ם משש שעות ולמעלה. כה"ח אות י"ג.

ואם קידש בו אשה אינה מקודשת. טור. ועיין באהע"ז סי' כ"ח סעיף כ"א שפסק דאם חמץ מדרבנן ושעות דאורייתא או חמץ דאורייתא ובשעות דרבנן הוי ספק מקודשת, ועיין מש"כ שם במנחת אשר אות מ"ב-מ"ג.

חמץ של הקדש או של עכו"ם שלא קיבל עליו אחריות הרי זה רשאי למכרו גם בשעת איסורו שאין הנאה זו שלו. כה"ח אות ט"ז.

ו. אם האדם נמצא במדינה אחת וחמצו במדינה אחרת ושם במקום החמץ עדיין לא

הגה: אלו הד' שעות שמותר לאכול בהם חמץ הם שעות זמניות ^ט לפי ענין אורך היום. וי"א עד ב' שעות קודם חצות מותר לאכול.

עין משפט [ג.] או"ח סימן תמה פעיף א

א. ביעור חמץ הוא בענין ששורפו או מפוררו ^י וזורה אותו לרוח או זורקו לים, ואם היה החמץ קשה ואין הים מחתכו במהרה הרי זה מפוררו ואח"כ זורקו לים.

הגה: והמנהג לשורפו ^כ, וטוב לשורפו ביום דומיא דנותר שהיה נשרף ביום, אבל אם רוצה לשורפו מיד אחרי הבדיקה כדי שלא תגרור אותו חולדה הרשות בידו.

עין משפט ג. או"ח סימן תמוג פעיף א

עין לעיל עין משפט אות ב.

או"ח סימן תמה פעיף ב

ב. אם נתנו לא"י קודם שעה ששית א"צ לבערו, ואם שרפו קודם שעה ששית הרי זה מותר ליהנות מהפחמין שלו בתוך הפסח, אבל שרפו לאחר ו' שעות ומעלה דהיינו מתחילת שעה שביעית הואיל והוא אסור בהנאה הרי זה לא יסיק בו תנור וכיריים ולא יבשל בו. ואם בישל או

הגיעה שעה ששית, הולכים אחר מקום החמץ ולא מקום עמידת בעליו. שם אות י"ז. ^ז מצה כפולה בע"פ שאסור המקום שנכפל, צריך שריפה ואסורה בהנאה, כה"ח אות י"ח.

ט. כתב הלבוש שמחשבין השעות מזריחת החמה עד השקיעה, אבל לדעת הב"ח יש לחשב מעמוד השחר עד צאת הכוכבים. וכ"כ הפר"ח. כה"ח אות כ"א.

י. ממשנה פסחים כ"ח וכחכמים. וגם הנשים חייבות במצות תשביתו ואפי' משש שעות ולמעלה. כה"ח אות ב' משאגת אריה.

כ. ^ח ושורפו עד שנעשה פחמין, ופוררו לפירורין דקין, ואם זורקו לים המלח א"צ לפוררו, וי"א דגם לים המלח צריך לפוררו, ומרגע שהגיע זמן השריפה אסור בכל המלאכות עד שישרוף אותו. כה"ח אות ח'. ויש קבלה לשרוף אותו בהושענות, ויש שעושים היסק התנור לאפיית המצות מהלולב. כה"ח אות ט"ו.

אפה בו, אותה הפת או התבשיל אסורים בהנאה ^ל, וכן הפחמין שלו ^מ אסורים בהנאה כיון ששרף אותו אחרי שנאסר בהנאה ^נ.

דף כא:

עין משפט א.

אור"ח סימן תמה פעיף ב

עיינ לעיל דף כא. עין משפט אות ג.

אור"ח סימן תמב פעיף ט

ט. י. חמץ שנתעפש קודם זמן איסורו ונפסל מאכילת הכלב ^ס או ששרפו באש קודם זמנו ונחרך עד שאינו ראוי לכלב ^ע או שייחד

ל. לפי שיש שבח עצים בפת, כ"כ הר"ן והמ"מ בפ"ג, ואין לו תקנה בהולכת ההנאה לים המלח, דדוקא בע"ז מהני שתופסת דמיה ומהני פדיון משא"כ בשאר איסורין. מ"א ס"ק ו', כה"ח אות כ"ג. ומשמע דאין לו תקנה גם למוכרו לעכו"ם חוץ מדמי איסור שבהן. שם אות כ"ד.

מ. היינו הפחמין של החמץ עצמו, ולא הפחמין של העצים ששרפו בהם החמץ. ט"ז ס"ק ד'.

מ"מ מותר לכסות באפרם דם שחיטה דמצוות לאו ליהנות ניתנו. כה"ח אות כ"ז.

נ. וְשָׂקִים חֻמֵץ שֶׁל אִי אִסוּר לִשְׁבֹּת עֲלֵיהֶם בַּפֶּסַח שְׁנֵהֲנָה בַּכֶּךְ. כה"ח אות כ"ח.

ס. וְאֵבֶל אִם לֹא נִפְסַל קוּדֵם זְמַן אִיסוּרוֹ רַק מֵאֲכִילַת אָדָם וְאֲחֲ"כ נִפְסַל גַּם מֵאֲכִילַת הַכֶּלֶב חַיִּיב לִבְעוֹר, כִּיּוֹן דְּבִזְמַן הַבִּיעוּר הִיָּה רְאוּי לְכֶלֶב. כה"ח אות צ'.

ע. וְדוּקָא קוּדֵם זְמַנו אֲבֵל לְאַחַר זְמַנו לֹא פִקַּע לִיָּה אִיסוּרוֹ עַד שִׁישְׁרוּף אוֹתוֹ לְגַמְרֵי. כ"כ הב"י בשם הר"ן, ואף דבשאר איסורים כל שאינו ראוי לאכילת אדם מותר שאני חמץ דאפי' אינו ראוי לאכילת אדם מ"מ ראוי לחמץ בו עיסות אחרות וע"כ צריך שיפסל מאכילת הכלב. כה"ח אות צ"ג.

ו. וְאִין חִילוּק בֵּין חֻמֵץ לְשֹׂאֵר, כ"כ הרמב"ם בפ"א והמ"מ שם דלא כהראב"ד כ"כ המ"א, אבל הפר"ח כתב דהעיקר כהראב"ד דשאר אפי' שנפסל מאכילת הכלב חייב לבער לפי שראוי לשוחקו ולחמץ בו כמה עיסות, אלא א"כ יחדו לישיבה וטח בפניה בטיט אז בטל. כה"ח אות צ"ד.

אותו לשיבה וטח אותו בטיט פ, מותר לקיימו ז בפסח.

עין משפט ב.

או"ח סימן תמונ בעיף א

עין לעיל דף כא. עין משפט אות ב.

- פ. ואפי' לא נפסל מאכילת הכלב, שם. ובעינן תרתי ייחדו לשיבה וטח אותו בטיט, והב"ח כתב דאם טחו בטיט אפי' לא יחדו לשיבה בטל בזה.
- צ. ומותר בהנאה, טור. אבל באכילה אסור דכיון שאוכל אותו מחשיב אותו, מ"מ אין חיוב באכילתו דאין זה אכילה ראויה. כה"ח אות צ"ט.